

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

**СТАНОВИЩЕ
НА ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ**

по конституционно дело №11/2013г. на Конституционния съд на Република България, образувано по искане на омбудсмана на Република България, за установяване на противоконституционност на чл.28, ал.5 от Закона за лова и опазване на дивеча.

Уважаеми Конституционни съдии,

Постъпилото искане е направено от омбудсмана на Република България, съгласно изискването на чл. 150, ал. 1 от Конституцията на Република България, отговаря на изискванията по чл. 17 от Закона за конституционния съд и чл. 18 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) и при липса на отрицателните предпоставки по чл. 21, ал. 5 от ЗКС, поради което на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията следва да бъде разгледано по същество.

Омбудсмапът на Република България, твърди за противоречие на чл. 28, ал.5 от Закона за лова и опазване на дивеча с чл. 4, ал. 1 на Върховния закон.

Атакуваната разпоредба на чл. 28, ал.5 от ЗЛОД установява задължение за правните субекти да заплатят държавна такса при извършване на административната услуга по издаване и заверка на билети за лов. От друга страна разпоредбата на чл. 28, ал. 2 предвижда заплащането на втора държавна такса при издаване и за заверка на билети за лов.

Считаме разпоредбата на чл.28,ал.5 от ЗЛОД за противоконституционна, в нарушение на чл. 4,ал.1 от Върховният закон, а отправеното искане от Омбудсмана за основателно по следните съображения:

Таксите са вид публично държавно вземане. Те се определят едностранно от държавата и характерното при тях наличието на насрещна престация под формата на услуга. С разпоредбите на ал. 2 и ал.5 от чл. 28 ЗЛОД е предвидено заплащането на две такси - в първия случай за издаване и за заверка на билети за лов, а във втория случай - за извършване на административната услуга по издаване и заверка на билети за лов. В

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

на административната услуга по издаване и заверка на билети за лов. В своята практика Конституционният съд нееднократно е подчертавал, че таксите се събират за извършване на определена административна услуга. (Решение № 3 по к. д. № 2 от 1996 г.; Решение № 9 по к. д. № 9 от 1996 г.; Решение № 31 по к. д. № 24 от 1998 г.; Решение № 8 по к. д. № 7 от 2002 г.; Решение № 6 по к. д. № 9 от 2002 г.). В конкретния случай, по своята правна природа действията на административния орган предвидени в чл. 28, ал. 2 и чл. 28, ал. 5 представляват една и съща административна услуга по смисъла на § 1 ПЗР ЗА – издаване или заверка на документ, с които се удостоверяват факти с правно значение. Изкуствено в закона са предвидени две отделни такси за извършването на една и съща административна услуга. Заплащането на таксата по чл. 28, ал. 5 от ЗЛОД така както е прието с оспорената разпоредба придобива по-скоро характер на допълнително данъчно задължение, тъй като насрещната престация от административния орган вече се явява реализирана по силата на чл. 28, ал. 2 ЗЛОД и заплащането на допълнителна такса по своята правна природа следва да бъде прието като платен данък за извършване на ловна дейност. Характерно за данъчните задължения е дължимостта им без насрещна престация от страна на държавата. При това положение, повторното заплащане на определена сума, макар и разписано като такса може да бъде възприето като данък. Това нормативно решение би създадо опасен прецедент в правната ни система. Недопустимо е въвеждане на подобно задължение, тъй като това би създадо несигурност в правния ред и отклонение от принципите за предвидимост и последователност в действията на изпълнителната власт, което влиза в противоречие с принципа за правовата държава прокламиран в чл. 4 ал. 1 КРБ.

На следващо място, чл. 4, ал. 2 от КРБ установява изискването държавата да създаде условия за свободното развитие на човека и гражданското общество. Правото на лов, като законово уредено право, представлява форма, отделен аспект и насока в развитието и реализацията на човека. То е гарантирано по силата на чл. 21 от ЗЛОД. Посредством чл. 28, ал. 5 от ЗЛОД, пред него се поставят пречки от административен и финансов характер и закона в този си вид ограничава възможността за гражданите да реализират правото си, което е несъвместимо и неотговарящо на основните цели и принципи на закона.

Отделно от изложеното, самият факт за наличието на вътрешно противоречив закон е в нарушение на принципа за законоустановеност прогласен с разпоредбата на чл. 4, ал. 1 изр. второ от основния закон.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

Законът следва да е годен да доразвие основните обществени отношения изведени като принципи във Върховният закон. С оглед установената вътрешна противоречивост на отделните разпоредби от ЗЛОД, същият в атакуваната му част е неспособен да реализира, а напротив поставя пречки пред реализирането на основните цели и начала в името на които е приет.

В заключение, разпоредбата на чл. 28, ал. 5 ЗЛОВ противоречи на Върховния закон и като такава следва да бъде обявена за противоконституционна.

Алтернативно ако Конституционния съд приеме, че се касае до неясна формулировка и до вътрешно противоречие между разпоредбите на чл. 28, ал. 2 и ал. 5 от ЗОЛД, Върховния административен съд изразява становище, че нормата на чл.28, ал.5 от ЗЛОД, не противоречи на принципа на правовата държава изведен в разпоредбата на чл. 4, ал.1 от Основният закон а направеното искане от Омбудсмана за неоснователно, по следните съображения:

Както разпоредбите на чл. 28, ал.2 ал. 5 ЗЛОД, така и нормата на чл. 28 ЗЛОД като цяло не създават пълна яснота относно съдържанието и предназначението си, поради което обективността налага да се направи и това разграничение.

Чл. 28 ЗЛОД регламентира реда и начина за придобиване на право на лов. Ал.2 на същата разпоредба от ЗЛОД дефинира, че за полагане на изпит и за заверка на ловен билет се заплащат такси. Точната редакция гласи – „За полагане на изпит по чл. 22, чл. 25, т. 2, чл. 26 и 27, за издаване и за заверка на билети за лов се заплащат такси в размер, определен с тарифа на Министерския съвет.” Ал. 3 урежда преференциалните такси за определени субекти- за лицата над 65 годишна възраст а ал. 4 постъплението на таксите по ал. 2 и ал. 3- в бюджета на Изпълнителната агенция по горите и тяхното разходване.

В изложения по-горе контекст, една от функциите заложи в разпоредбата на ал.5 е да определи постъпленията от такси за издаване и заверка на ловен билет като самостоятелен приход за отделните ловни или горски стопанства от административна услуга извършвана от административните органи на съответното ловно или горско стопанство. В този смисъл, неясната редакция на ал.5 чл.28 ЗЛОД следва да се възприеме като доуточнение /аналогично с предходните алинеи/ за отделните видове такси, дължими за придобиване право на лов. В този смисъл, тя не може да се възприема като противоречаща на разпоредбата на чл. 4, ал.1 от КРБ. Касае се за стилистична неточност в редакцията на

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

нормата, от което не може да се изведе извод за нейната противоконституционност.

По тези съображения, алтернативно Върховният административен съд излага и съображения, че атакуваната разпоредба не противоречи на Конституцията, а искането на Омбудсмана за установяване на противоконституционност на чл.28, ал.5 от Закона за лова и опазване на дивеча – за неоснователно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВАС

